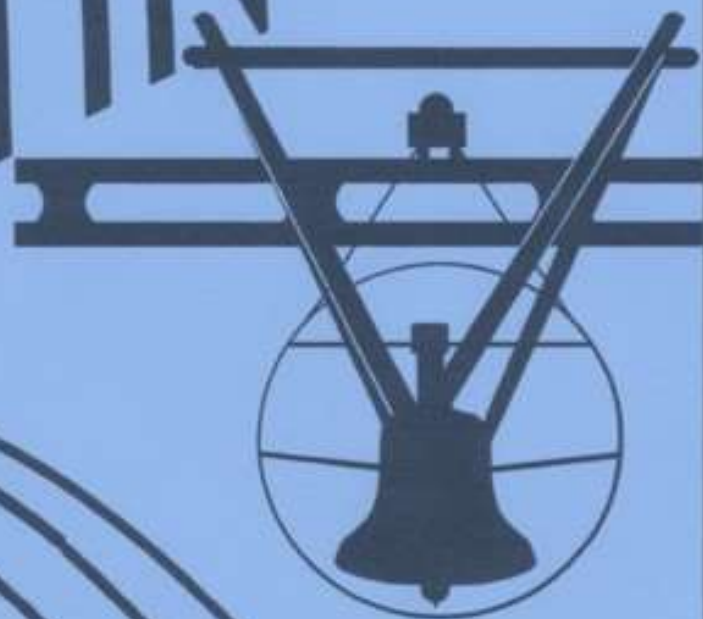

BULLETTIN

De Regenboog

Jaargang 47 nr. 7
nov.- dec. 2020

van de samenwerkende kerken in de Merenwijk
Leiden

Inhoudsopgave

Visie	1
Redactioneel	1
De kerk	2
De kracht van kwetsbaarheid	2
"We zijn samen één familie!"	3
"Gebruik deze tijd om te ontdekken wat je sterke en zwakke kanten zijn"	6
Medeleven	7
Wekelijkse bloemengroet	7
Viering Allerheiligen en Allerzielen	8
Vesper	8
Kliederkerk over Sint Maarten	8
Uit de AKM...	8
Over de nieuwe coronamaatregelen	9
De AKM en onze penningen	10
Van de kindernevendienst	11
Kring liederen en muziek in de Advent- en Kersttijd	12
In de kerktuin	12
Fieke Klaver met emeritaat	12
Little by Little	13
Over werk	14
Herfstkleurplaat	16
Vieringen in de Regenboog	17

Visie

De Regenboog is een oecumenische geloofsgemeenschap voor denkers en doeners, voor iedereen die inspiratie en verbinding zoekt.

Vanuit verschillende tradities delen en vieren wij de liefde van Christus, zo kleurrijk als de regenboog.

In De Regenboog ben je welkom met je eigen verhaal en achtergrond.

In de voetsporen van Jezus willen wij verantwoordelijk leven met oog voor elkaar, mensen in de buurt en de wereld om ons heen

Redactioneel

Dit Bulletin opent met een korte tekst over 'De kerk' van Kees Harte, waarmee het vicariaatsbestuur onlangs een vergadering begon en ook ons wil inspireren door het in dit Bulletin te plaatsen. Vervolgens schrijft ds. Mirjam Buitenwerf een bemoedigende tekst over de kracht van kwetsbaarheid.

We kennen de verfrissende ideeën van Paus Franciscus al van zijn vroegere encyclieken zoals *Laudato Si'* over de aarde en het milieu. Deze maand verscheen een nieuwe (sociale) encycliek '*Fratelli Tutti*' met radicale standpunten over een rechtvaardige wereld. Kees Zevenbergen, directeur van Cordaid, verwoordt waarom hij deze encycliek zo goed vindt.

Uit *Woord & Weg*, een tijdschrift voor ambtsdragers en vrijwilligers van de PKN, hebben we een artikel overgenomen over de kerk in coronatijd. Het advies aan geloofsgemeenschappen is, gebruik deze tijd om te ontdekken wat je sterke en zwakke kanten zijn.

De AKM bericht dat binnenkort zes mensen onze besturen gaan verlaten omdat zittingstermijnen aflopen. Er wordt nagedacht over vervanging en ook over een nieuwe bestuursstructuur waardoor er misschien minder bestuurders nodig zullen zijn. Uit de Nieuwsbrief van de Regenboog hebben we een artikel overgenomen over de betekenis van de nieuwe coronamaatregelen voor de Regenboog.

Na berichten over een aantal geplande activiteiten in de Regenboog, over de kerktuin en over Astrid Delleman in Juigalpa sluit Frank Ressler het Bulletin af met zijn column.

Evenals in de vorige nummers van het Bulletin laten we de agenda achterwege. Voor actuele informatie over activiteiten kunt u de Nieuwsbrieven raadplegen die per e-mail worden rondgestuurd en natuurlijk ook de website van de Regenboog.

De redactie wenst u veel leesplezier.

Zo
mooi
de
herfst

*'Als ze mij vragen:
wat vind je nu eigenlijk van de kerk!
Dan gebruik ik graag het beeld van de regenboog.
De regenboog is niet de zon alleen,
ook niet de regendruppels alleen,
maar het zonlicht dat in de druppels weerkaatst wordt.
Ieder druppeltje weerspiegelt op zijn/haar manier
iets van het zonlicht, en alle druppels
vormen samen met de zon het prachtige
kleurenspectrum, het verbondsteken tussen God
en de mensen, dat na de zondvloed werd gegeven.
Ik vind dit een prachtige vergelijking
voor het kerk-zijn.
De kerk is niet Christus alleen,
die de zon en het licht is.
De kerk is ook niet de druppeltjes alleen.
Dan heb je een regenbui,
die gauw minder fraai is.
Nee, de kerk is Christus die weerspiegeld wordt
door de mensen, ieder op zijn/haar manier,
met zijn karakter, met haar talenten,
op de plaats waar hij staat.
En samen zijn we het nieuwe verbond van liefde,
teken van hoop dat God de wereld niet in de steek laat.'*

Uit: "Woorden met elkaar"; teksten voor bezinning en viering,
verzameld door Kees Harte

De kracht van kwetsbaarheid

Als mensen staan we graag krachtig in het leven, vol van zelfvertrouwen. We zien de toekomst met enthousiasme en strijdlust tegemoet. Als je solliciteert op een nieuwe baan is dat de kant van jezelf die je laat zien, het is je visitekaartje. Maar ieder mens heeft natuurlijk ook een kwetsbare kant. Die houdt je het liefst verborgen, en toon je meestal alleen aan de mensen die je dierbaar zijn, en op een moment dat dat op een veilige manier kan. En toch, jouw kwetsbare kant maakt wel dat je écht mens bent, en geloofwaardig. Want als je te veel zelfvertrouwen en kracht uitstraalt, word je er niet sympathieker op. Denk maar aan het

machtsvertoon van Donald Trump na zijn zogenaamde 'overwinning' op corona.

En zit er niet toch ook een grote kracht in kwetsbaarheid? Aan het begin van de 16e eeuw maakte de schilder Matthias Grünewald een groot altaarstuk voor het klooster van de Antonieten in Isenheim.

In dat klooster werden mensen verpleegd die aan de pest leden. Het was gebruikelijk dat er op zo'n altaarstuk een afbeelding van de kruisiging van Jezus stond, maar Grünewald schilderde het op zo'n manier dat het voor de zieken in het klooster heel herkenbaar werd. Hij beeldde Jezus namelijk af als een pestlijder, met zweren en builen. Op die manier was Jezus één met de zieken. Hij leed als mens geworden God met hen mee. Het schilderij was bedoeld om de zieken te troosten en bemoedigen. Op hoogtijdagen werden de luiken van het stuk opengedaan, en verschenen de hoopvolle beelden van de binnenkant: de aankondiging aan Maria van Jezus' komst, zijn geboorte, en zijn opstanding. Ook voor de zieken, waarvan velen waarschijnlijk ten dode waren opgeschreven, was er hoop, midden in hun ziekte en lijden.

Het is in alle kwetsbaarheid een krachtig beeld: Jezus die als mensgeworden God met ons meelijdt, die op dit schilderij een spiegel is van onze kwetsbaarheid. Want God blijft in Jezus geen machtige God op afstand, hij komt heel dichtbij.

In deze tijd ervaren we meer dan anders dat we als mensen kwetsbaar zijn. En dan is het bemoedigend om te kunnen vertrouwen op een God die in Jezus is geworden zoals wij mensen, die zo fragiel en broos is geweest als wij, bang en onzeker over de toekomst. Zo'n God is geloofwaardig, daar kun je als mens van vlees en bloed op bouwen. Een God die zowel kwetsbaar als krachtig is, zoals we ook ons leven door de tijd kunnen ervaren. En in

het licht van de liefde van die God mogen we elkaar zien, ontmoeten en bemoedigen. Zo wordt onze kwetsbaarheid een grote kracht, het maakt ons tot waarachtige mensen.

ds. Mirjam Buitenwerf

“We zijn samen één familie!” – over de nieuwe encycliek van paus Franciscus ‘Fratelli Tutti’

Op 3 oktober 2020 tekende Paus Franciscus in Assisi zijn nieuwe sociale encycliek, Fratelli Tutti geheten. De redactie van het Bulletin vond op de website van Cordaid een zeer lezenswaardige samenvatting, die hieronder is overgenomen.

Terwijl we proberen uit de wereldwijde crisis als gevolg van de coronapandemie te komen, heeft paus Franciscus een aantal belangrijke gedachten met ons gedeeld over hoe we dit zouden kunnen doen. Ook herinnert hij ons eraan dat niemand van ons veilig zal zijn, als we niet allemaal veilig zijn.

Dit is niet de eerste keer dat de paus heeft gesproken over onze onderlinge verbondenheid en verantwoordelijkheid jegens elkaar als één menselijke familie die een gemeenschappelijk huis deelt.

Laudato Si'

Zijn vorige encycliek Laudato Si', die vijf jaar geleden werd gepubliceerd, was een oproep om te begrijpen hoe de acties die we onder

nemen, de keuzes die we maken en onze levensstijl voorbijgaan aan planetaire grenzen, en daarmee alle vormen van leven op deze planeet bedreigen.

Een jaar geleden verzamelde de paus de bisschoppen en andere leiders van de Amazone om de wereld bewust te maken van hoe oud en hedendaags koloniaal en destructief gedrag ten opzichte van het Amazonegebied leidde tot de snelle en dramatische verdwijning van culturen, soorten en mensenlevens.

Hij nodigde ieder van ons uit om te luisteren, om ons open te stellen voor andere waarheden, verhalen en kennis die de inheemse volkeren van het land met ons konden delen, om onze planeet, ons huis en dus de gehele mensheid te beschermen.

Onderlinge verbondenheid

Tijdens de covid-19 pandemie is paus Franciscus verder gegaan met het uitwerken van deze gedachten van onderlinge afhankelijkheid en onderlinge verbondenheid en de relatie tussen onze excessen, ons individualisme en ons nationalisme tegenover het lijden dat we om ons heen zagen.

Alleen samen, zegt hij, kunnen we deze gekwetste wereld genezen. We kunnen uiteindelijk alleen sterker uit deze crisis komen door het bouwen van een cultuur van zorg, verantwoordelijkheid, harmonie, en van naar elkaar luisteren.

Deze nieuwe brief aan de wereld spreekt van solidariteit en broederschap. De brief roept ons op om te denken in termen van universeel algemeen welzijn, om deel te nemen aan een economie die 'een integraal onderdeel is van een politiek, sociaal, cultureel en populair programma'.

Wie is onze naaste?

De brief zet zijn reflecties voort over het verband tussen hoe we met de aarde en met elkaar omgaan, en radicaliseert het door ons steeds dichter bij onze eigen rol en verantwoordelijkheid te brengen in de manier waarop we met onze 'naaste' omgaan. Wie is dan onze naaste? Hij stelt, verwijzend naar de barmhartige Samaritaan, dat het niet om de ander gaat. Het gaat over ons. Wij moeten de goede burenen zijn.

Stoppen met het bouwen van muren

Paus Franciscus daagt ons uit om te stoppen met het bouwen van muren, van zelfbescherming, nationalisme en isolationisme. Hij roept de multilaterale instellingen op, politici, regeringen, maar ook individuen om een nieuw soort menselijke gemeenschap te vormen.

Hij nodigt ons uit om onszelf toe te staan om open te staan voor de wereld om ons heen, omdat het in de rijkdom van onze diversiteit en de veelheid aan stemmen en ideeën is dat we vrede zullen opbouwen.

Hij schuwt er niet voor terug om alle manieren te benoemen waarop we geen goede burenen zijn geweest, geen broeders en zusters van andere naties, andere groepen en volkeren en van de uitgesloten in onze eigen samenlevingen.

Migranten en vluchtelingen

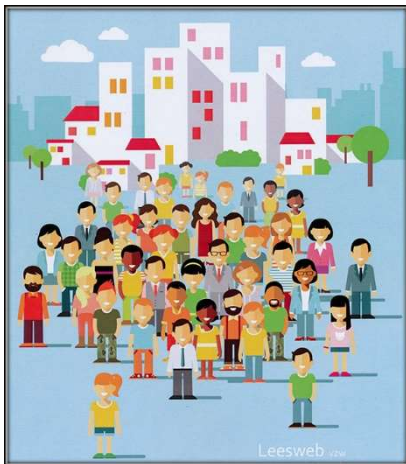
In twee hoofdstukken gaat hij dieper in op migranten en vluchtelingen. Met hun leven 'op het spel', op de vlucht voor oorlog, vervolging, natuurrampen, gewetenloze handel, weggerukt uit hun gemeenschappen van herkomst, moeten migranten worden verwelkomd, beschermd, ondersteund en geïntegreerd.

Onnodige migratie moet worden voorkomen, bevestigt de paus, door concrete kansen te creëren om waardig te leven in de landen van

herkomst. Maar tegelijkertijd moeten we herecht respecteren om elders een beter leven te zoeken.

Daarbij wijst de paus op 'onmisbare stappen, vooral in reactie op degenen die op de vlucht zijn voor ernstige humanitaire crises': het makkelijker maken van het verlenen van visa; het openen van humanitaire corridors; initiatieven om huisvesting, veiligheid en essentiële diensten te verzekeren; mogelijkheden bieden voor werkgelegenheid en opleiding; gezinshereniging bevorderen; maatregelen om kinderen en jongeren te beschermen; om godsdienstvrijheid te garanderen en sociale inclusie te bevorderen.

Volledig burgerschap

We moeten denken en handelen als menselijke familie: we zijn aan elkaar gegeven en aan elkaar verbonden. De paus roept dan ook op om het concept van volledig burgerschap in de praktijk te brengen en om het discriminerende gebruik van de term minderheden te verwerpen.

Liefde

Eén woord komt telkens terug door de hele tekst heen. Liefde. Liefde voor onze naaste, liefde voor alle mensen, liefde voor cultuur, sociale liefde, politieke liefde, broederlijke liefde.

Terwijl hij de donkere wolken benoemt die boven onze wereld hangen, deelt hij met ons hoe we ze kunnen laten verdwijnen en hoe we ons samen een nieuwe wereld kunnen voorstellen. De enige manier waarop dit kan en zal gebeuren, is als we ons hart openen en samen handelen voor gerechtigheid, waardigheid, solidariteit en het gemeenschappelijke goed.

Nieuwe ideeën

Dat betekent dat nieuwe systemen moeten worden bedacht, nieuwe ideeën moeten worden overwogen, nieuwe wegen moeten worden aangelegd. Vrede zal mogelijk zijn 'op basis van een mondiale ethiek van solidariteit en samenwerking in dienst van een toekomst die wordt gevormd door onderlinge afhankelijkheid en gedeelde verantwoordelijkheid in de hele menselijke familie'.

Cordaid-directeur Kees Zevenbergen is blij met de nieuwe encycliek: "Paus Franciscus is radicaler dan ooit in zijn boodschap. Het gaat in eerste instantie om onszelf en de verandering die bij onszelf nodig is. Verder is het een aanklacht tegen de politiek die onvoldoende oplossingen biedt voor een ongebreidelde cultuur van individualisme, nationalisme en economische modellen die de zakken van de rijken vullen, ten koste van onze collectieve 'stilte' over dringende kwesties zoals wereldwijde armoede en honger, de proliferatie van meer oorlogen en de structuren en systemen die het individu ontmenselijken."

Hij vult aan: "Terwijl een deel van de mensheid in weelde leeft, ziet een ander deel zijn of haar eigen waardigheid ontkend, geminacht of vertrapt en zijn fundamentele rechten verworpen of geschonden. Deze encycliek is een krachtige stem te midden van de pandemie, groeiende ongelijkheid, conflicten en rassensorust."

Radicale blauwdruk

De paus veroordeelt de haast om terug te keren naar de politiek 'als normaal' – een van eigenbelang en onverschilligheid jegens de benarde situatie van degenen die achterblijven.

Kees Zevenbergen: "Deze encycliek is een radicale blauwdruk voor een post-coronavirus-wereld. Dit is het moment om het raamwerk

van onze economische systemen te veranderen, door middel van schuldverlichting voor de armste landen, het verminderen van ongelijkheid en investeringen in lokale, groene, duurzame economische ontwikkeling.”

Solidariteit

De visie van de paus op de toekomst is geworteld in menselijke solidariteit. Zevenbergen: “Solidariteit betekent veel meer dan sporadisch vrijgevig zijn. Het betekent denken en handelen in termen van gemeenschap. Het betekent dat het leven en welzijn van allen voorafgaat aan de toe-eigening van goederen door enkelen. Het betekent ook het bestrijden van de structurele oorzaken van armoede, ongelijkheid, het gebrek aan betaald werk, land en huisvesting, de ontkenning van sociale en arbeidsrechten. Het betekent de confrontatie aangaan, dag in dag uit met de vernietigende effecten van het rijk van geld en macht voor alle mensen en onze planeet.”

Bron: www.cordaid.org/nl, 07 oktober 2020

“Gebruik deze tijd om te ontdekken wat je sterke en zwakke kanten zijn”

Kees Posthumus, verhalenverteller en kerkjournalist

De coronacrisis drukt kerken met de neus op de feiten. De afgelopen tijd liet zien waar hun sterke kanten maar ook hun zwakke plekken zitten.

Classispredikant Trinette Verhoeven (van de classis Utrecht, red.): “De grote vraag is nu of en hoe de gemeente opnieuw in beweging kan komen.

In coronatijd belde zij, net als de andere classispredikanten, haar collega-predikanten in de classis. Trinette Verhoeven: “Naast zorgen en vreugde rond de voortgang van de gemeente hoorde ik heel persoonlijke verhalen. Predikanten hebben het druk gehad, met pastoraat en met online kerkdiensten. Velen van hen belden naast de bekende gemeenteleden ook mensen aan de rand van de kerk. Dat werd erg gewaardeerd. Sommige predikanten vonden dit telefonisch pastoraat moeilijk. Andere zeiden dat het gesprek meer diepte kreeg dan wanneer je elkaar ziet. De crisis bracht met zich mee dat elke gène wegviel. Het ging direct om de essentie van het leven en niet langer over koetjes en kalfjes. Zeker in het begin waren mensen zo door elkaar geschud door de gebeurtenissen, dat het meteen over leven en dood ging. Een predikant zei: ‘Ineens vertelden mensen mij dingen uit hun leven die ik in al die jaren dat ik hier nu sta nog niet eerder gehoord had.’”

Gemeenten maken zich ook zorgen dat de secularisatie door de coronacrisis wordt versneld. Misschien vonden mensen het de afgelopen maanden wel prettig om niet naar de kerk te kunnen. Komen ze wel weer terug? Verhoeven had er zelf veel last van dat elkaar fysiek ontmoeten niet mogelijk was. “Ik leef van contacten. Het begin van de coronatijd was voor mij persoonlijk erg moeilijk.”

Kunnen we iets leren van deze crisis?

“De coronacrisis brengt kerken terug naar de basis van kerk-zijn. Juist nu mensen niet meer bij elkaar kunnen komen, rijst de vraag wat gemeenschap werkelijk betekent, hoe je dat vormgeeft. Kerken boden al snel aan om hulp te verlenen met hand- en spandiensten. De behoefte leek te bestaan, toch kwamen er al met al weinig vragen binnen. Wat voor gemeenschap ben je als je elkaar op deze moeilijke momenten niet weet te vinden? De angst bestaat dat er barsten in de gemeenschap zijn ontstaan die zich niet gemakkelijk laten helen. Misschien zijn mensen minder betrokken dan voorheen leek. Dat is ontnuchterend.

Er ging terecht veel aandacht naar online kerkdiensten. Kerken pasten zich enorm snel aan. Dat bracht ons in één klap waar het grootste deel van de mensheid al jaren is: het internet. Natuurlijk moet er nu een vervolg komen, en ik zie al veel creatieve oplossingen. Laten we voorkomen dat iedereen zelf het wiel moet uitvinden. En laten we leren van evangelische gemeenten die al veel langer goed zijn in beeld, geluid en nieuwe media

Veel gemeenten zien dat hun online kerkdiensten veel beter bezocht worden dan de gewone diensten. Zij willen graag in contact komen met de mensen die online de weg naar de kerk vonden, waar zij voorheen niet kwamen.”

Durf te kiezen

Samen met twee andere classispredikanten organiseerde Verhoeven de webinar ‘Kerk na corona’, een seminar op internet, waar direct 150 mensen op inschreven. “Kerken zijn hier volop mee bezig. Het is goed deze tijd te gebruiken om te ontdekken wat je sterke en zwakke kanten zijn. Waar liggen kansen? Daarbij geldt: niet alles tegelijk. In beleidsplannen van gemeenten wordt soms alles uit de kast gehaald. Mijn advies is: durf te kiezen. De ervaring leert dat een geprofileerde gemeente, van orthodox tot vrijzinnig en alles ertussenin, een betere uitstraling heeft, meer mensen trekt.

Succes is in de kerk niet het criterium. Uiteindelijk gaat het om het Woord en om trouw. Daarin ligt de kracht van de kerk. Dat is mijn boodschap wanneer ik een gemeente bezoek en dat is ook mijn persoonlijke drijfveer. Trouw aan het Woord betekent dat de Bijbel opengaat, dat er gebeden wordt, dat je daarmee doorgaat.

Daarnaast kun je kijken waar je kansen liggen. Praat daarover met de gemeente, peil de meningen, de verlangens en de dromen. Kijk wie er in de kerk komen, wie er betrokken zijn, hoe de buurt eruitziet. En ontdek wat dat voor jouw gemeente kan betekenen. Je hoeft het niet alleen te doen. Een clustering van kerken voorkomt dat iedereen alles moet doen. De een is goed in leerhuizen, de ander in diaconaat, een derde in muziek.”

Een van de manieren om zo'n proces in gang te zetten is de Church Life Survey. Via een

'scan' komen plaatselijke gemeenten hun sterke kanten te weten die ze in kunnen zetten om vitaal en toekomstgericht te worden.*

Het kan ook ophouden.

“De kerk in de classis Utrecht is behoorlijk robuust. In onze classis zeggen wij: stop niet te snel. Ook kleine gemeenten vervullen een rol in kerkelijk Nederland. Ik kom zelf uit een kerk die allemaal kleine filiaaltjes had, de Evangelisch-Lutherse Kerk. Ik zie er het nadeel van: het kan te veel naar binnen gericht zijn. Ik zie ook de voordelen: je bent slagvaardig, kent elkaar goed, bent sterk op elkaar betrokken.

Als je in een dorp een kleine kerkgemeenschap hebt, doe die niet weg. Blijf aanwezig, misschien met één dienst per maand. En kijk wat daaruit kan voortkomen. Misschien dat je nog eens bij elkaar kunt komen: zingen, bidden, bijbellezen.

In Noord-Holland was een lutherse gemeente met elf leden. Zij hadden eens per maand op zondagavond een dienst. Ze waren er altijd alle elf, samen lapten ze voor een dominee. Of alle functies volgens kerkelijk voorschrift bezet worden, vind ik niet belangrijk. Dat je niet alles meer kunt, het zij zo. Ik ken kerken die alleen nog hun deuren open hebben staan. Misschien is dat wel een teken van Gods trouw. Voor mij wel, hoor!”

Verhoeven bekrachtigt die overtuiging met een gulle, lutherse lach.

Bron: Woord & Weg, oktober 2020

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores of aan het pastorale meldpunt.

Dank u.

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk
Telefoon: 521 43 59
E-mail: maja.v.spaandonk@live.nl

Viering Allerheiligen en Allerzielen

zondag 1 november, 10.00 uur

In de viering van 1 november a.s. gedenken wij de overledenen die ons in het afgelopen jaar zijn overleden. De families van de overledenen zijn daarvoor in het bijzonder uitgenodigd. Verder zal er in de viering voor alle aanwezigen de mogelijkheid zijn om een overleden dierbare te gedenken door een kaars aan te steken. We zullen daarbij rekening houden met de dan geldende coronamaatregelen. Pastor Willy Hoogendoorn en ds. Mirjam Buitenwerf zullen samen voorgaan in deze viering.

Vesper

Donderdag 12 november, 19.00 uur

VESPER

Een korte avonddienst, geleid door pastor Willy Hoogendoorn en ds. Mirjam Buitenwerf. Aanmelden via het mail-registratiesysteem of via mail of telefoon bij één van de pastores: Willy Hoogendoorn, pastor.regenboog@gmail.com, 06-51980888 of Mirjam Buitenwerf, ds.regenboog@gmail.com, 06-40425789.

Kliederkerk over Sint Maarten

Zondag 8 november, 14.00-15.30 uur. Voor kinderen van 3-12 jaar en (groot)ouders. Op deze zondagmiddag kun je een mooie lampion voor Sint Maarten maken. En natuurlijk wordt ook het verhaal over Sint Maarten

verteld. Maarten was een bisschop die al zijn spullen weggaf aan de armen.

Daarom kun je niet alleen een lampion maken, maar ook iets doen voor een ander. Neem wat speelgoed mee dat je niet meer gebruikt, of niet meer leuk vindt. Dat zamelen we in voor de Speelgoedbank Leiden (het speelgoed moet schoon en heel zijn, liefst geen puzzels en knuffels). Doe je ook mee? Aanmelden graag uiterlijk donderdag 5 november bij Mirjam Buitenwerf: tel. 06-40425789; mail: ds.regenboog@gmail.com. I.v.m. de coronamaatregelen kunnen er maximaal 15 kinderen meedoen, en is er 1 (groot)ouder per kind welkom.

Uit de AKM...

Kon u er ook bij zijn tijdens de opening van het seizoen op 13 september? Na een viering met noodzakelijkerwijs minder mensen, met koffie en wat lekkers op het gras achter ons gebouw, waanden we ons weer bijna in "post-corona" tijden. Het koor was weer gestart met repeteren en met een "kleinkoor" met zo'n drie zangers én onze muzikanten werd de Regenboog op zondag weer best feestelijk. Daarnaast waren er twee vespervieringen. Mirjam en Willy bedachten deze nieuwe vorm in een tijd waarin creativiteit ons vooruit helpt. Mocht u er niet bij hebben kunnen zijn, dan

hoop ik dat u de lifestream hebt kunnen volgen.

De AKM was ook in deze periode actief. Zo stond er een mooi versierde kraam op het pleintje bij het winkelcentrum namens de Regenboog op de Verenigingendag in de Merenwijk. We overlegden over alle voorkomende zaken. Coronamaatregelen, besturen, 50 jarig jubileum om er enkele te noemen.

De Regenboog bestuurbaar houden

Een belangrijk onderwerp was de toekomst van onze besturen. Binnen enkele maanden zullen zes leden van besturen hun functie neerleggen, omdat hun tweede termijn er vaak al op zit. Het gaat om Harry en Cécile uit de AKM en het Vicariaatsbestuur, Ester uit AKM en Wijkkerkenraad, Ingrid uit het Vicariaatsbestuur, en Peterhans en Joke uit de Wijkkerkenraad. We zoeken natuurlijk naar nieuwe bestuursleden én hebben ook bedacht dat we in de toekomst met minder mensen zullen moeten gaan werken. We hebben daarom een vorm voorgesteld waarbij de voorzitters van de drie hier genoemde besturen samen met de voorzitter van de Stichting Beheer een Kernbestuur gaan vormen samen met de beide pastores en vandaaruit een vernieuwde AKM gaan vormgeven, een AKM die naar verwachting zo'n vier keer per jaar bij elkaar zal komen. Die nieuwe AKM zal intensief met werkgroepen proberen samen te werken. We zullen minder bestuurders nodig hebben. We hopen zo een eenvoudiger bestuur te vormen, waarmee we met plezier mogelijk minder maar wel noodzakelijke taken gaan volbrengen.

Twee belangrijke data

We hebben na het toch zo plotselinge overlijden van Marianne Hoogervorst door het ingaan van de strenge coronaregels niet goed afscheid van haar kunnen nemen. Dat deed ons allen verdriet. Daarom gaan we met elkaar ervoor zorgen dat er een moment komt dat we onze pastor Marianne Hoogervorst gaan gedenken. Eén jaar na haar overlijden, op donderdag 18 maart 2021, zullen wij deze gedachtenis vorm geven.

We hebben na het toch zo plotselinge overlijden van Marianne Hoogervorst door het ingaan van de strenge coronaregels niet goed afscheid van haar kunnen nemen. Dat deed ons allen verdriet. Daarom gaan we met el-

Een andere belangrijke datum wordt verder zondag 5 september 2021.

Dan vieren we dat we 50 jaar geleden begonnen zijn hier in de Merenwijk. We gaan dan hoogstwaarschijnlijk aan het begin van de middag een mooie viering houden met – dat hopen we – veel mensen en een feest daarna. Hoe en wat... dat hangt ook af van de ontwikkelingen in onze samenleving de komende tijd. We plannen nog niet alles tot in detail.

Ik wens u veel sterkte in deze bijzondere tijd, ik hoop dat het lukt om elkaar te helpen en vrolijk te blijven!

Truus de Haan, voorzitter AKM

Over de nieuwe coronamaatregelen

Ook voor de Regenboog hebben de nieuwe coronamaatregelen van 14 oktober gevolgen. Sommige dingen zullen weer iets anders gaan dan in de afgelopen periode. Maar het belangrijkste is dat we samen vrolijk verder gaan!

Hieronder de veranderingen op een rijtje:

- Bij de zondagse vieringen zijn maximaal 30 kerkgangers welkom, dit is inclusief medewerkers (aanmelden via digitaal formulier, via de website, of bij Jan Vis, tel. 06-38535810). Dat is een lastige beperking, maar we hopen dat iedereen die niet (meer) kan komen de viering op een prettige manier via YouTube kan volgen (via ons kanaal 'Oecumene Merenwijk'). Mocht dit niet lukken, neem dan even contact op met Jan Vis, tel. 06-38535810.

- Gespreksgroepen en kringen gaan voorlopig gewoon door, met een maximum van 9-14

deelnemers (dit verschilt per beschikbare ruimte).

- Waarschijnlijk zullen dergelijke maatregelen nog steeds gelden als het eenmaal Kerstmis is. We gaan in het kernbestuur en in de AKM nadenken over hoe we de Kerstvieringen op een zo passend mogelijke manier kunnen vormgeven; mogelijk wordt dat via de digitale weg.
- De zondagse viering op 1 november van Allerheiligen en Allerzielen, waarbij de overledenen van het afgelopen jaar worden herdacht, gaat in principe door, zij het met een maximum van 30 kerkgangers. Mensen die niet kunnen komen en wel graag een kaars voor een dierbare willen laten aansteken, kunnen dat van tevoren aangeven bij een van de pastores.
- Ook Allerzielen Buiten op 2 november, van 17.00 tot 19.00 uur, gaat door zoals gepland, omdat we de doorstroom van mensen die in de kerkzaal komen om een kaarsje aan te steken veilig kunnen organiseren. We hebben helaas wel moeten besluiten om het gebruikelijke gezamenlijke ritueel aan het eind van de bijeenkomst te laten vervallen.
- Wij hebben nagedacht over de vraag of we ook in de Regenboog mondkapjes zouden moeten gaan dragen. We hebben besloten om de adviezen daarover nog even af te wachten. Voelt u zich vrij om zelf een mondkapje te dragen in de Regenboog.

Uit: Nieuwsbrief 31 van de Regenboog

De AKM en onze Penningen

Herfst, regen, Covid-19 en veel teveel kerkgangers in Staphorst, en een overheid die daarom alle kerken toespreekt en de regels aanscherpt. Het is een vreemde en een onzekere tijd. De kerk mag haar viering vieren

met maximaal 30 kerkgangers. Gelukkig kunnen we nog steeds online de vieringen volgen en merken we dat deze vieringen goed bekeken worden. We zijn in afwachting van de volgende persconferentie, waar weer nieuwe maatregelen worden uitgelegd. Hopen maar dat we bij elkaar mogen blijven komen nu het weer een beetje aan het opstarten is met activiteiten in de Regenboog.

Voor de AKM is het financiële halfjaarverslag 2020 gemaakt. Een halfjaarverslag in coronatijd, weinig vieringen en wat dat financieel doet met onze inkomsten en uitgaven. Wat het meeste opvalt is dat er voor de eerste collecte, die voor onze eigen geloofsgemeenschap, een veel hogere opbrengst is, vergeleken met vorig jaar. De AKM denkt dat het erg gewaardeerd wordt dat er digitaal mee gekeken kan worden en dat er ook digitaal een bijdrage gedoneerd kan worden voor onze eigen geloofsgemeenschap en de doelen die buiten de Regenboog liggen. Ook heeft de Regenboog erg veel giften ontvangen, 53 gevers in totaal. Bijna tweeduizend euro in de eerste jaarhelft 2020. Soms grote giften waarvoor de AKM iedereen hartelijk wil bedanken! Voor het geven zijn diverse redenen, bijvoorbeeld oud kerkleden die hun betrokkenheid tonen, dankbaarheid voor een langdurig huwelijk en andere goede redenen.

Voor het Bulletin hebben inmiddels 212 lezers hun vrijwillige bijdrage betaald, dat zijn er 6 minder dan vorig jaar totaal. Hartelijk dank voor de bijdrage, maar tevens een oproep aan allen die nog niet hebben bijgedragen. Het kan nog! Laten we het percentage proberen hoger te krijgen dan vorig jaar, toen was de betaling 60% van de bezorgadressen. Vanaf 15 maart zijn er geen vieringen meer geweest tot begin juli, dat betekende ook minder kosten, voor de dirigent en de organisten. De dirigent is in zijn terugval van inkomsten tegemoet gekomen door de AKM. De vrije reserve van de AKM is ruim 15 duizend euro op 30 juni 2020.

Bij de AKM staat al vanaf 2016 een fonds bestemd voor Christelijke Syriërs, 150 euro. Het is een overschot van een viering in januari 2016 in de Syrisch-orthodoxe traditie gehouden voor christelijke vluchtelingen uit Syrië. Kerk in Actie heeft een speciale najaarsactie voor Syrië, 'Bouw de kerken weer op, herstel van de kerk, het hart van de christelijke gemeenschap, betekent immers herstel van de hele samenleving en hoop voor de toekomst'. De AKM heeft besloten de inhoud van het fonds over te maken voor deze Syriërs. Zie

<https://www.kerkinactie.nl/projecten/najaarscampagne-bouw-de-kerk-in-syrie-weer-op>

De AKM heeft kaarsen in de verkoop! De kaarsen zijn gemaakt door cliënten van atelier Uit de Kunst aan de Korevaarstraat. We proberen inkomsten te genereren voor de festiviteiten die gaan plaatsvinden voor het 50 jarig bestaan van onze Regenboog. De

kaarsen vinden gretig aftrek en ze zullen het gehele jaar te koop zijn voor 5 euro per stuk. Het is eveneens mogelijk om de kaarsen digitaal te bestellen met de speciale 'knop' op onze digitale uitnodiging voor de vieringen. Na de viering kunt u de kaarsen meenemen en kopen, voor uzelf maar ook om cadeau te geven! Er staat een doos om contant geld in te doen.

Datum viering	Eerste collecte: voor geloofsgemeenschap	Tweede collecte: voor bestemmingen buiten de Regenboog	
		Bestemming	Euro
	Euro		
2 augustus	140	PGL	94
9 augustus	140	PGL	53
16 augustus	140	Kerk in Actie Zending	93
23 augustus	140	PGL	93
30 augustus	140	RK MIVA/verkeersmiddelen actie	126
6 september	162	RK Vicariaat	90
13 september	162	PKN Jeugdwerk/Kliederkerk	108
20 september	162	Diaconie/De Bakkerij	65
27 september	162	PKN Kerk en Israël	132

De inkomsten **per maand** voor de AKM zijn **verdeeld** over **de zondagen** omdat op de ING rekening de giften niet per week zijn uitgesplitst.

PGL= Protestantse Gemeente Leiden, PKN= Protestantse Kerk Nederland

Willy Menken, Penningmeester AKM

Van de kindernevendienst

Gelukkig kunnen we sinds een aantal maanden weer met de kinderen samenkomen tijdens de viering. We vinden het erg gezellig om de kinderen weer te zien, hen verhalen te vertellen en samen te praten en te knutselen. We hebben ervoor gekozen om de kinderen aan het begin van de viering samen te laten zitten aan de viertafel voorin de kerk. Ze kennen elkaar goed, en het is leuk om samen als groepje vooraan in de kerk te zitten. Het was een probeersel, maar bevalt ons erg goed. We houden dit er dus in! Ook wilden we zaal 3,

waar we altijd zitten, wat gezelliger maken. Inmiddels staat er een kleine bank, waarop we samen kunnen zitten en de verhalen kunnen voorlezen. Er komt nog een magneetbord, waar we posters, tekeningen en andere dingen kunnen ophangen. Zo proberen we de kinderen zich thuis te laten voelen bij ons. Op dit moment weten we nog niet of er een adventsproject en een kinderkerstviering georganiseerd worden. We gaan onze uiterste best doen, om binnen de dan geldende regels, iets te organiseren. Maar dat het anders zal zijn dan de andere jaren, dat is wel duidelijk.

En dan nog een woordje aan de kinderen: we zijn meestal met een klein groepje, soms met kleuters, middenbouw en bovenbouw kinderen tegelijk. Maar iedereen doet altijd zo leuk mee, luistert naar de mooie verhalen en geniet van de muziek die we soms spelen! Daar zijn we heel blij mee. Als je ideeetjes hebt voor advent en kerst, of nog meer ideeën om zaal 3 nog gezelliger te maken, vertel het dan aan ons!

Groetjes van de kindernevendienstleiding

Kring liederen en muziek in de Advent- en Kersttijd

In de Adventtijd komen we, net zoals vorig jaar, op drie avonden bij elkaar om de rijkdom van liederen en muziek die horen bij Advent en Kerst te ontdekken. We maken een reis door de geschiedenis en bespreken vragen als: hoe zijn die liederen rond Advent en Kerst eigenlijk ontstaan, hoe verschillen de rooms-katholieke en de protestantse traditie hierin van elkaar, welke (bijbel)teksten worden in dit soort liederen gebruikt? Aan de hand van de teksten en de muziek leven we zo samen toe naar Kerst. Er zal ook ruimte zijn om naar deze muziek te luisteren. Uiteraard bespreken we andere liederen dan vorig jaar.

Wanneer: dinsdag 1 – 8 – 15 december

Tijd: 20.00-21.30 uur

Waar: in één van de zalen van de Regenboog Leiding: ds. Mirjam Buitenwerf

Opgave is noodzakelijk, graag uiterlijk 23 november a.s. bij Mirjam Buitenwerf, mail: ds.regenboog@gmail.com, tel. 06-40425789. Maximum aantal deelnemers: 10.

In de kerktuin

Deze keer wil ik u nader laten kennismaken met enkele planten in de kruidentuin van de kerktuin van de Regenboog.

De rozemarijn

(*Rosmarinus officinalis*) is uitgegroeid tot een flinke struik. Wanneer je met je hand langs de takken strijkt, ruik je meteen de

kenmerkende geur. De legende wil dat Maria Magdalena een rozemarijnstruik vond naast het lege graf.

In de middeleeuwen stak men een takje rozemarijn in het sleutelgat om de duivel buiten te houden. Rozemarijn olie zou helpen bij verkoudheid.

De salie

(*Salvia officinalis*) groeit in onze tuin met wisselend succes. De lichtbehaarde

grijze blaadjes hangen soms zomaar slap aan de plant. Waarom? We weten het niet en snoeien hem dan maar kort in de hoop dat hij volgend jaar weer uitloopt. Er is een mooie legende verbonden aan de plant: tijdens de vlucht naar Egypte groeide een salieplant uit tot een forse struik om het Christuskind te verbergen voor de soldaten van Herodes. De plant zou veel geneeskrachtige eigenschappen hebben: drink bij beginnende keelpijn saliemelk en houd bij kiespijn een blaadje salie tegen de zere kies.

De munt

(*Mentha longifolia*) heeft het steeds goed gedaan, maar onlangs troffen we er munt- haantjes

aan, kleine glanzend zwarte kevertjes, die het speciaal op munt hebben voorzien. Munt is volgens de Christelijke symboliek het kruid van Maria. Munt groeit in Israël langs de oevers van de Jordaan, maar is ook bij ons af en toe langs sloten en beken te vinden.

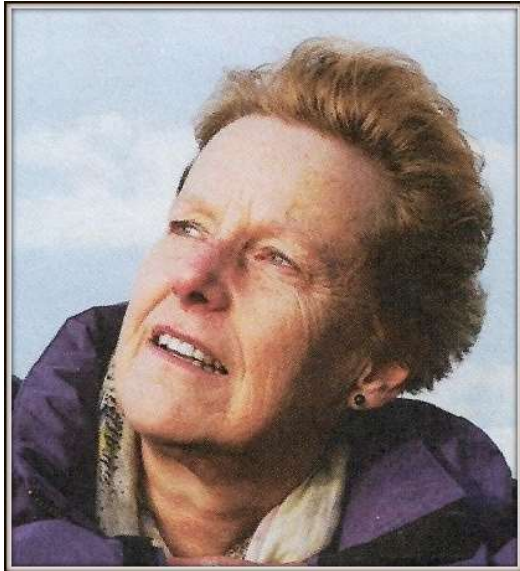
Heleen Gombert

Fieke Klaver met emeritaat

4 oktober jl. nam ds S.H.C. (Fieke) Klaver met een viering in de Oranjekerk in Amsterdam afscheid als predikant. Ze ging met welverdiend emeritaat.

Velen van u zullen zich Fieke nog herinneren uit de tijd (jaren 90) dat ze actief was in de Regenboog, o.a. in de werkgroep Volwassen Catechese.

Daarom hieronder een interview met Fieke dat op de website van de Oranjekerk staat.

Hoe ziet je loopbaan eruit? Wat heb je allemaal gedaan?

Ik begon als parttime predikante in een kleine gemeente, daarna werkte ik als catechete voor volwassenen bij Verbum Dei, als stafmedewerkster in een centrum voor geloofsverdieping en als geestelijk raadvrouw voor mensen met Hiv. Tegelijk was ik actief in bewegingen van vrouwen, over geloven, voor vrede, voor interculturele ontmoeting en voor hulp bij traumatische ervaringen. Meditatie is daarbij een dragende kracht geweest.

Wat vond je belangrijk aan je verbintenis met de kerk?

Ik voel me deel van de roeping van de kerk om Gods liefde gestalte te geven. De ambtelijke verbondenheid met een actieve geloofsgemeenschap - in Sittard, Leiden (de Regenboog) en Amsterdam - steunde me om mensen met die liefde in contact te helpen komen. In en buiten de geordende kerk. Met vrouwen, collega's, zinzoekers, mensen met Hiv of met kanker zoeken naar wat of wie hen draagt en inspireert en helpen daar woorden en beelden voor te vinden. In zondagse vieringen en gesprekken kon ik terugkoppelen wat ik tegenkwam.

Wat vond je lastig?

Terwijl ik zelf als dominee nog maar enkele voorbeeldvrouwen had, heb ik daarin veel zien veranderen. Ik kan erg genieten van hoe jonge collega's hun ambt gestalte geven. Op beleidsposities blijft het lastig voor vrouwen. Op oecumenisch gebied is er nog veel te

winnen voor de kerken om vrouwen in al hun mogelijkheden te erkennen en te honoreren. De pijn en teleurstelling van vrouwen die afgewezen worden raken mij diep.

Wat wil je meegeven aan mensen in de kerk?

De binnenkant van geloven kan op veel manieren gevoed worden. Met hulp van meditatie, gebed en je verdiepen in de bijbelse verhalen. Elke crisis biedt kansen. Een kapel - open naar de straat - een kerk als stille, gastvrije plek, om op adem te komen of samen te eten... Met ontmoeting, verbinding en inclusieve taal kun je bijdragen aan een veelkleurige samenleving.

Ingrid Weitenberg

Little by Little

GlobalGiving SEPTEMBER LITTLE BY LITTLE CAMPAIGN

Help Stichting Ruach met het openen van Ruach Optics!

14 t/m 18 September 2020

Alle donaties tot en met \$50 / €41 / £37 krijgen een bonus van 50%

Om te doneren ga naar project 44295: <https://www.globalgiving.org/projects/project-ruach-optics/>

Wat een verrassing toen ik de mail van Edo kreeg, om meer te weten over de actie Little by Little (Beetje bij Beetje) die we aan het voorbereiden waren. Die actie had als doel om geld in te zamelen voor ons nieuwe project, een gespecialiseerde brillenzaak. We maken deel uit van het internationale platform 'GlobalGiving', waar zo'n 5000 kleine organisaties geregistreerd staan. De genoemde actie organiseren ze jaarlijks om je te helpen de achterban te motiveren, kleine giften te doen in een bepaalde week, die zij

dan verdubbelen. Met het idee: veel mensen mobiliseren om kleine (beetje bij beetje) giften te doen. En zo de kracht van de eenheid zichtbaar te maken.

Dat was begin september. Edo schreef me: 'Je brief gaat al aardig rond en heeft via Ada ook mij bereikt, met het verzoek om de inhoud nog verder te verspreiden. Ik heb met veel belangstelling je brief gelezen en ben vol bewondering wat jullie allemaal bereiken in Juigalpa. Dat werk wil ik graag ondersteunen en via de website van de Regenboog gemeenschap kan ik het ook verder dragen'. En aldus geschiedde. Na de mailwisseling werd op de website van de Regenboog onze actie onder de aandacht gebracht.

GlobalGiving

Een kleine organisatie zoals wij, die afhankelijk is van donaties om te kunnen functioneren, moet creatief zijn om donoren te vinden. Door de wonderen van het leven kwam GlobalGiving op onze weg, die ruimte geeft aan kleine 'non governmentele organisaties' wereldwijd.! Wij maken al een jaar of drie deel uit van dit platform. En per jaar levert ons dat rond de \$ 4000,-US op voor ons werk in Juigalpa. Een mooie bijdrage, voor het onderhouden van ons sociale werk: het gemeenschapshuis, de activiteitencub en de preventie activiteiten.

Werken aan economische zelfstandigheid

Met medewerking van een vriend, Eric, die in Engeland woont en mijn dochter Daniella, die in Ecuador woont, zijn we dit keer, voor ons doen, heel professioneel en weldoordacht te werk gegaan, om maximaal profijt te halen uit deze Little by Little actie. Dit keer niet voor ons sociale werk. Maar voor ons nieuwe project: een gespecialiseerde brillenzaak. Doel daarvan is: werken aan economische zelfstandigheid en dus minder afhankelijkheid worden van donaties. Daar de brillenzaak t.z.t. winst moet genereren, voor haar eigen functioneren en de sociale programma's. Hiervoor is een startkapitaal van rond de \$ 40.000 USD nodig.

De kracht van de eenheid

En het resultaat van de actieweek? 42 Unieke donoren hebben een donatie overgemaakt en de teller voor de optica staat nu op \$ 4427,57! Voor ons een nieuw recordbedrag in een week tijd!

We zijn niet alleen dankbaar en geroerd door alle giften. Maar ook door de acties van mensen, die hun steentje bij hebben gedragen om deze actieweek tot een succes te maken. Want mensen hebben ook meegeholpen die onder een breder publiek onder de aandacht te brengen, zoals de Regenboog!

Wat kan er veel, als veel mensen hun steentje bijdragen. Ons motto is: Samen maken we een verschil. Dat hebben we met deze actie weer eens zichtbaar gemaakt. Geeft dat geen energie en een groot gevoel van dankbaarheid? Bij mij wel. Wat een inspiratie en hoe bemoedigend deze ondersteuning! Heeeeel veel dank!

Mocht u alsnog willen helpen, onze droom te verwezenlijken, donaties kunt u altijd overmaken op de rekening van de moederstichting van de Ruach Foundation in Nederland, Vivir Juntos, Leiden, rekening nummer NL 10 TRIO 0390 9437 11 onder vermelding van + 'bijdrage óptica'.

Astrid Delleman ajdelleman@zonnet.nl

Over werk

Maar niet waar u nu aan denkt, werk is heel leuk, maar orgels zijn leuker. Het is ook geen tiepvaut, wellicht dacht u dat het 'overwerk' moest zijn. Dat begrip ken ik niet. Ik doe mijn werk zo goed mogelijk en soms kost dat (veel) meer tijd om een mooi product af te leveren. Maar dat maakt het niet meteen tot overwerk, het hoort gewoon bij je arbeidsmoraal dat je soms een stapje harder loopt dan formeel in je

arbeidsovereenkomst staat. Ik hanteer graag 'niet lullen, maar poetsen', maar dat motto is wel aan slijtage onderhevig. Tegenwoordig heeft namelijk bijna iedereen een 'gelukscoach' die zich bezighoudt met gelukkig werken. Maar volgens mij word je gewoon betaald om te 'werken'. Als het concept Chief Happiness Officer medio 1750 al was uitgevonden, dan had de Industriële Revolutie nu nog moeten beginnen en had ik een assistent nodig om lucht het orgel in te pompen. Over dat onderwerp volgt t.z.t. nog een aparte column, er zijn dienaangaande leuke dingen (vind ik) te melden over ons orgel.

Tot zover mijn politieke beschouwing, maar nu waar het om gaat. Een orgel is verdeeld in 'werken'. Elk 'werk' behoort bij een klavier en bestaat uit een aantal klankkleuren die gezamenlijk een mini-orgel vormen. Het gaat niet om een losse verzameling klankkleuren die niet bij elkaar passen, nee, het vormt wel een geheel. Het begon ooit met een 'blokwerk': een groot aantal pijpen per toets die altijd gezamenlijk klonken. Je kon dus niet afzonderlijke klankkleuren selecteren, het was 'alles' of 'niks'. Later kon dat wel, en het belangrijkste, meest krachtige klavier werd het 'hoofdwerk', en bevindt zich in bijna alle gevallen boven de organist. Bij ons is dat het onderste klavier, waarmee ook onze gedecoreerde frontpijpen worden bespeeld.

Het orgel heeft zich doorontwikkeld, en zo ontstond onder andere ook het 'bovenwerk'. Dit bovenwerk wordt stevast boven het hoofdwerk geplaatst. Zo krijgt een orgel dus meerdere verdiepingen, zoals onder andere het Van Hagerbeer-orgel in de Pieterskerk en het De Swart Van Hagerbeer-orgel van de Hooglandse.

Voorts kennen we het 'Borstwerk', dat onder het hoofdwerk is geplaatst, ter 'oog- en

oorhoogte' van de organist(e). Dat is niet altijd even plezant, het wordt daardoor erg luid. Het orgel van de Marekerk heeft een dergelijk borstwerk. Dan is er nog het dwarswerk (waarbij de windladen met de pijpen haaks staan op de pijpen van het hoofdwerk), zoals te vinden in de Herengrachtkerk. Dan zijn er nog varianten zoals een 'nevenwerk' en 'fernwerk' (beide in Leiden niet aanwezig) en in de Doelen in Rotterdam heb je zelfs een 'linkerwerk' en 'rechterwerk'.

Zeer belangrijk is ook het 'rugwerk', zoals te zien in vorengenoemde Pieterskerk en in de (thans gesloten) Evangelisch-Lutherse kerk: dit deel bevindt zich achter de organist(e), waardoor de uitvoerende musicus niet is te zien (maar wel te horen gelukkig..). Nóg belangrijker (althans voor mij) is het 'zwelwerk', waarbij een deel van de pijpen in een kast staat met bedienbare lamellen. Ons tweede klavier is een dergelijk zwelwerk en dat is wat mij betreft een feest.

Kortom, zodra je op papier de dispositie van een orgel ziet (de opsomming van de klankkleuren) dan kan je aan de hand van de 'werken' al een beeld vormen over het uiterlijk en ook de klank van het orgel. Ik heb echter medio juni nog iets nieuws geconstateerd, waarbij zelfs iemand anders mij erop attendeerde. Ten behoeve van de onlinevieringen zijn allerlei opnamen gemaakt, daarbij werd ook ingezoomd op het pedaalspel. Mijn voeten waren duidelijk zichtbaar, maar mijn 'achterwerk' was tevens goed waarneembaar. Ik denk echter niet dat een dergelijk werk iets toevoegt aan een orgel. Weliswaar kan er door middel van lucht een toon worden gegenereerd, maar met één toon is het moeilijk zingen en de bijwerking is ehh....ik zou dan maar meer dan 1,5 meter afstand houden...

Frank Ressler

HERFSTKLEURPLAAT

Vieringen van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog

Datum	Bijzonderheden*	Voorgangers	Inzameling 2e mandje
01-11	Allerheiligen/Allerzielen	Ds. M. Buitenwerf + Pw. W. Hoogendoorn	Kerk in Actie Najaarszending Indonesië
08-11		Pw. M. Claassens	RK Zondag voor de Oecumene
15-11		Ds. P. Korbee	PGL
22-11	Bevestiging Ruth Schreuders**	Pw. W. Hoogendoorn	RK Nationale Jongerencollecte
29-11	1 ^e Advent	Ds. M. Buitenwerf	PGL
06-12	2 ^e Advent, voorstellen Pst. Dolf Langerhuizen	Pw. W. Hoogendoorn	Diaconie/De Bakkerij
13-12	3 ^e Advent	Ds. M. Buitenwerf	PGL
20-12	4 ^e Advent	Pw. W. Hoogendoorn	RK Vicariaat

*Omdat er vanwege de coronamaatregelen nog veel niet duidelijk is, ontbreken in het rooster gegevens over de Viering van de Maaltijd en medewerking van het Regenboogkoor.

**Als geestelijk verzorger in Verpleeghuis Overrhyn

Alle zondagse vieringen beginnen om **10.00 uur**. Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.

Wij willen doopouders vragen vroegtijdig contact op te nemen met de voorganger in verband met een (gezamenlijk) voorbereidingsgesprek.

Neem contact op met Gerben Wessels (tel. 5899680) voor informatie over de jongerenvieringen.